

Referanser: KM 07/20

Arkivsak: 20/01240-3

Budsjett 2021 - rettssubjektet Den norske kirke

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2021 foreslår Barne- og familiedepartementet et rammetilskudd til Den norske kirke på 2 257,2 mill. kroner. Sammenlignet med 2020 er økningen på om lag 60 mill. kroner, eller om lag 2,7 prosent. Forslaget fra regjeringen medfører dermed en videreføring av tilskuddet, og gjør at aktivitetsnivået kan opprettholdes på samme nivå sammenlignet med tidligere år.

Endelig statsbudsjett vedtas av Stortinget innen 15. desember. Når Kirkerådet treffer sitt vedtak om budsjett 2021 er det dermed med utgangspunkt i regjeringens forslag og ikke vedtatt budsjett. Dersom stortingsbehandlingen fører til endringer i tilskuddet til Den norske kirke vil det bli fremmet forslag til revidert budsjett i Kirkerådets januarmøte.

Kirkemøtets nye budsjettreglement er lagt til grunn ved utarbeidelsen av forslag til fordeling av midler.

Budsjettet er lagt med en kostnadsramme på totalt 2 331,8 mill. kroner. Utover rammetilskuddet fra Barne- og familiedepartementet har budsjettet en inntektsside med tilskudd fra Opplysningsvesenets fond og Justis- og beredskapsdepartementet til Svalbard kirke, samt enkelte andre driftsinntekter og finansinntekter. Samlet sett medfører dette et budsjett i balanse og et forventet regnskapsmessig resultat på kroner null.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2021 for rettssubjektet Den norske kirke, og med et regnskapsmessig resultat i balanse.

Rettssubjektet Den norske kirke	Budsjett 2021	Budsjett 2020
Mottatte Tilskudd	-2 304 753	-2 249 779
Andre inntekter	-21 000	-46 668
Sum driftsinntekter	-2 325 753	-2 296 447
Tilskudd mv.	579 030	568 090
Lønn og godtgjørelse	1 408 063	1 420 623
Andre driftskostnader	344 660	341 734
Sum driftskostnader	2 331 753	2 330 447
Finansposter	-6 000	-15 000
Budsjettert årsresultat	0	19 000

2. Basert på mottatt statstilskudd for 2021 vedtar Kirkerådet følgende fordeling på de ulike enhetene og budsjettgruppene:

		Budsjettgrupper			Tildeling 2021
		Dnk - drift	Dnk - tilskudd	Tilskudd - andre	
110	rDnk	358 323	1 540	42 733	402 596
120	Kirkerådet	88 846	19 018		107 864
130	Bispemøtet	7 475			7 475
210	Oslo	154 764	54 762		209 526
220	Borg	132 018	61 573		193 591
230	Hamar	113 117	40 469		153 586
240	Tunsberg	108 421	42 871		151 292
250	Agder og Telemark	124 294	46 966		171 260
260	Stavanger	105 227	51 562		156 789
270	Bjørgvin	155 727	65 005		220 732
280	Møre	78 224	33 128		111 352
290	Nidaros	120 474	50 273		170 747
300	Sør-Hålogaland	83 266	35 687		118 953
310	Nord-Hålogaland	89 948	33 443		123 391
311	Svalbard	5 600			5 600
TOTALT		1 725 724	536 297	42 733	2 304 754

3. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2021 for rettssubjektet Dnk, prefiks 110, med netto budsjetterte kostnader på 402,6 mill. kroner. I beløpet inngår budsjett for kontrollutvalget på 475 000 kroner.
4. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2021 for Kirkerådet, prefiks 120, med netto budsjetterte kostnader på 107,9 mill. kroner.
5. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2021 for Bispemøtet, prefiks 130, med netto budsjetterte kostnader på 7,5 mill. kroner.

Saksorientering

Bakgrunn

TILSKUDD TIL DEN NORSKE KIRKE

Mål for tros- og livssynspolitikken

Ansvar for tros- og livssynsområdet ligger under Barne- og familiedepartementet. For 2021 har departementet disse målene for tros- og livssynspolitikken:

- «Dnk skal vere ei landsdekkjande, sjølvstendig og demokratisk folkekyrkje
- Tilskota til trus- og livssynssamfunn utanom Dnk skal forvaltast effektivt og leggje til rette for eit mangfald av trus- og livssynssamfunn
- Kulturhistorisk viktige kyrkjebygg skal vere i forsvarleg stand
- Eigedelane i Opplysningsvesenets fond skal delast mellom staten og Dnk i samsvar med Meld. St. 29 (2018-2019)

Dei offentlege gravplassane skal vere for alle, og dei skal haldast i hevd og forvaltast i tråd med eigenarten deira.»

Økonomien i Den norske kirke

I 2019 utgjorde det samlede offentlige tilskuddet til Dnk om lag 6,4 mrd. kroner. Over statsbudsjettet ble det bevilget ca. 2,2 mrd. kroner, mens kommunene har bevilget ca. 4,2 mrd. kroner.

Av driftsinntektene til fellesrådene var de kommunale overføringene på 3,16 mrd. kroner. Sammenlignet med 2018 innebærer dette en økning på 2,3 prosent. Økningen var dermed mindre enn lønns- og prisveksten i kommunesektoren. Denne var beregnet til 3,0 prosent.

2021 er det femte driftsåret Den norske kirke er et selvstendig rettssubjekt og mottar rammetilskudd fra staten for å dekke driften av de sentralkirkelige rådene og bispedømmerådene.

Tilskudd til Den norske kirke over statsbudsjettet 2021

Forslaget til statsbudsjett 2021 ble fremlagt 7.oktober og regjeringen foreslår et rammetilskudd til Den norske kirke på kr 2 257,2mill. kroner. Sammenlignet med 2019 gir dette en økning på kr 58,9 mill. kroner eller tilnærmet 2,7 prosent. Det vises til tabell under; jfr. Prop. 1 S Barne- og familiedepartementet kap. 880, post 70.

Post	Nemning	Regnskap 19	Saldert 2020	Forslag 2021
70	Rammetilskot til Dnk	2 254 900	2 198 279	2 257 153
70	Tilskot til Sjømannskyrkja	101 900	104 622	107 970
	<i>Sum kap 0880</i>	<i>2 356 800</i>	<i>2 302 901</i>	<i>2 365 123</i>

Vi kjenner på dette tidspunkt ikke størrelsen på tilskuddet fra Ovf, men legger til grunn at dette fortsatt vil utgjøre 42 mill. kroner. Tilskuddet til Svalbard kirke gis i en særskilt bevilgning fra Justis- og beredskapsdepartementet, og er økt til 5,6 mill. kroner. Samlet utgjør således tilskudd til fordeling for enhetene i Den norske kirke 2 304,8 mill. kroner.

Forslag til tilskudd over statsbudsjettet og andre tilskudd til Dnk

Ref	Nemning	År 2020	Forslag 2021
Barne- og familiede p. Justisdep.	Rammetilskot til Dnk	2 198 279	2 257 153
Barne- og familiede p. Ovf	Tilskudd til Svalbard kirke	5 500	5 600
	Tilskudd til Gravplassforvaltning	4 000	0
	Ovf-tilskudd	42 000	42 000
	<i>Sum inntekter</i>	<i>2 249 779</i>	<i>2 304 753</i>

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark får fra 2021 overført oppgaver fra bispedømmene knyttet til «sentrale tiltak for gravplasser». Tidligere tilskudd på 4 mill. kroner for bispedømmerådene oppgaver innen gravplassforvaltningen er derfor falt bort fra og med 2021.

Endelig fastsettelse av statsbudsjettet

Statsbudsjett vedtas av Stortinget innen 15. desember. Det pågår for tiden forhandlinger om budsjettet mellom regjeringspartiene og Frp. Frp har i sitt alternative statsbudsjett fremmet forslag om å redusere tilskuddet til Den norske kirke med 220 mill. kroner.

Dersom forhandlingene leder til vesentlige reduksjoner i tilskuddet til Dnk vil det bli utarbeidet en ny budsjettsak for Kirkerådet på nyåret.

SAMLET BUDSJETT FOR Dnk

Det er foreslått et budsjett for 2021 som går i balanse. Tilsvarende var 2020 budsjettet med et underskudd på 19 mill. kroner.

Et notat med hovedinnholdet i denne budsjettsaken har vært brukt i oktober/november til å forankre innholdet hos viktige parter. Budsjettsaken har vært drøftet i sentralt kontaktmøte og arbeidsmiljøutvalg, som etter en gjennomgang ikke hadde merknader til innholdet. Det har vært en konsultasjon med KA, som i hovedtrekk ikke har merknader til helhet og innretning. Ett særlig moment knyttet til lønn og lønnsvekst for fellestråd som mottar tilskudd til stillinger er gjengitt under

budsjettgruppe 2 hvor disse tilskuddene blir budsjettert (se s.7). Budsjettnotatet har vært foreløpig drøftet i AU, og noen innspill ble gitt derfra. Stiftsdirektørene har fått en gjennomgang av helheten i budsjettet og litt mer om konsekvensene for det enkelte bispedømmeråd. Tillitsvalgte i Kirkerådet har også hatt en drøfting, særlig på bakgrunn av budsjettpostene 110 – 130.

Rettssubjektet	Budsjett 2021	Budsjett 2020
Den norske kirke		
Mottatte tilskudd	-2 304 753	-2 249 779
Andre inntekter	-21 000	-46 668
Sum driftsinntekter	-2 325 753	-2 296 447
Tilskudd mv.	579 030	568 090
Lønn og godtgjørelse	1 408 063	1 420 623
Andre driftskostnader	344 660	341 734
Sum driftskostnader	2 331 753	2 330 447
Finansposter	-6 000	-15 000
Budsjettert årsresultat	0	19 000

Ved utarbeidelse av forslag til budsjett for Dnk er det tatt utgangspunkt i vesentlige og kjente endringer i forhold til budsjett 2020. Alle bispedømmeråd og tilskuddsposter er tilført om lag 2,7 prosent i pris- og lønnskompensasjon for 2021, i tråd med økningen i statstilskuddet.

Bispedømmerådene vedtar sine respektive budsjetter innenfor rammene gitt i denne sak.

Samlet legger budsjettet opp til en kostnadsramme på 2 332 mill. kroner, hvorav 2 304 mill. kroner finansieres av mottatt tilskudd. Estimater for andre inntekter er knyttet til salg av tjenester, deltakeravgifter, leieinntekter mv hos de enkelte enheter. I tråd med Kirkemøtets budsjettreglement § 7 vil kostnadsrammen reduseres tilsvarende dersom inntekten blir lavere enn budsjettert.

Tilskudd består av budsjettposter fra gruppe 2 og 3.

Det er budsjettert med finansinntekter på 6 mill. kroner.

Regnskap 2020

Regnskapet for 2020 fremmes som sak for Kirkerådet i marsmøtet. I KR 61/20 fremgår en regnskapsprognose per juli 2020. Denne viser et forventet mindreforbruk og tilhørende positivt regnskapsresultat for 2020. Nylig oppdaterte regnskapstall og prognoser tilsier at det forventede mindreforbruket og positive regnskapsresultatet vil være større sammenlignet med juli-prognosen.

Kirkerådet vil i forbindelse med regnskapsfremleggelsen kunne ta stilling til om noe av mindreforbruket skal komme til anvendelse i 2021.

Etter flere år med betydelige mindreforbruk er det grunnlag for å vurdere om en skal sette begrensninger på nivået for oppspart egenkapital i de ulike enhetene. For stor andel av egenkapital som er låst til de enkelte enhetene kan medføre utfordringer for rettssubjektet samlet sett. Det sees på som naturlig at Kirkerådet også vurderer dette anliggende i forbindelse med regnskapsavleggelsen.

FORDELING AV MOTTATT STATSTILSKUDD

Kirkemøtet 2020 vedtok endringer i budsjettreglementet; jfr. KM 16/20, og vedtok samtidig fordeling av midler for 2021, jf. KM 07/20:

Kirkemøtets vedtak KM 07/20			Mill. kr.
Gruppe 1	Dnk - drift	<i>inntil</i>	1 752
Gruppe 2	Dnk - tilskudd Tilskudd til	<i>inntil</i>	541
Gruppe 3	andre	<i>inntil</i>	44
Beløpsgrenser bud 2021			<i>inntil</i> 2 337

BUDSJETTGRUPPE 1

Dette gjelder midler til disposisjon for Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Rammens størrelse fastsettes etter at en har trukket ut tilskudd under budsjettgruppe 2 og 3.

Kontrollutvalget skal nevnes som egen linje under drift i Kirkerådets budsjettvedtak.

BUDSJETTGRUPPE 2

Dette er tilskudd som skal videreformidles til menighetene for aktiviteter til trosopplæring, diakoni, undervisning og kirkemusikk mv., samt tilskudd til Nidaros og Oslo domkirker. Hertil kommer Ovf-tilskudd fordelt via bispedømmerådene.

BUDSJETTGRUPPE 3

Tilskuddene relaterer seg til to grupper:

- Internasjonale og økumeniske organisasjoner, *tidl. gruppe 2*
- Andre institusjoner og kirkelige formål, *tidl. gruppe 3*

Tilskuddene til internasjonale og økumeniske organisasjoner gjelder Norges Kristne Råd, Det lutherske verdensforbund (LVF), Kirkenes Verdensråd (KV), Samarbeidsrådet for tro og livssyn (STL) med flere.

Fordeling tilskudd per budsjettgruppe

Fordeling av midler 2021	TILSKUDD	FORDELT 2021	FORDELT 2020
Statsbudsjett rammetilskudd	2 257 153		
Tilskudd til Svalbard	5 600		
<i>Ovf-tilskudd kirk aktivitet</i>	<i>25 500</i>		
<i>Ovf-tilskudd IKT</i>	<i>16 500</i>		
Gruppe 1 - Dnk drift		1 725 724	1 685 188
Gruppe 2 - Dnk tilskudd		536 296	522 712
Gruppe 3 - tilskudd andre		42 733	41 880
TOTALT	2 304 753	2 304 753	2 249 780

Fordeling tilskudd per enhet

	Budsjettgrupper	Tildeling 2021
--	------------------------	-----------------------

		Dnk - drift	Dnk - tilskudd	Tilskudd - andre	
110	rDnk	358 323	1 540	42 733	402 596
120	Kirkerådet	88 846	19 018		107 864
130	Bispemøtet	7 475			7 475
210	Oslo	154 764	54 762		209 526
220	Borg	132 018	61 573		193 591
230	Hamar	113 117	40 469		153 586
240	Tunsberg	108 421	42 871		151 292
250	Agder og Telemark	124 294	46 966		171 260
260	Stavanger	105 227	51 562		156 789
270	Bjergvin	155 727	65 005		220 732
280	Møre	78 224	33 128		111 352
290	Nidaros	120 474	50 273		170 747
300	Sør-Hålogaland	83 266	35 687		118 953
310	Nord-Hålogaland	89 948	33 443		123 391
311	Svalbard	5 600			5 600
TOTALT		1 725 724	536 297	42 733	2 304 754

Bispedømmerådene

Tildelingen til bispedømmerådene er økt med om lag 2,7 prosent, i tråd med lønns- og prisveksten i rammetilskuddet.

Omfordelingen mellom bispedømmer knyttet til nye bispedømmegrenser fra 2020 er videreført i 2021 og ligger i rammetilskuddet.

Det vil være kjent at de nye fordelingsnøkklene for den delen som gjelder menighetsprestetjenesten innføres over to år, jf. KM 09/19. For 2020 ble dette implementert med halv virkning. Med virkning fra 2021 har de nye fordelingsnøkklene full virkning.

Gjennom denne modellen omfordeles 11,6 mill. kroner (100%) mellom bispedømmene. På totalnivå er nettoeffekten kroner null. Størst effekt er på hhv. Oslo (reduksjon) og Stavanger (økning); jfr. tabellen under.

EFFEKT	Oslo	Sør-Hål	Agder/T	Nidaros	Hamar	Nord-Hål	Sum
Reduksjon	-5 136	-2 610	-1 796	-1 496	-488	-52	-11 578
EFFEKT	Stvgr	Borg	Bjergvin	Møre	Tunsberg		Sum
Økning	4 178	3 384	2 118	988	908		11 576

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark får fra 2021 overført oppgaver fra bispedømmene knyttet til «sentrale tiltak for gravplasser». Tidligere tilskudd på 4 mill. kroner for bispedømmerådene oppgaver innen gravplassforvaltningen er derfor borte, og bispedømmerådene kan dermed heller ikke lenger påregne å få dekket kostnader til gravplassforvaltning.

Budsjettgruppe 2 - tilskudd

Tilskuddene er justert for pris- og lønnsvekst i tråd med veksten i rammetilskuddet. KA pekte i sin konsultasjon med Kirkerådet på at det er vekst i lønninger som får

tilskudd, ut over generell lønnsvekst. Dette skyldes særlig at de som har stilling gjennomfører kompetanseheving, og dermed får/burde få høyere lønn. Slik lønnsvekst blir ofte ikke kompensert med økning i tilskuddet. Kirkerådet responderte i møtet at det innenfor ordningen tilskudd til bispedømmerråd trolig var handlingsrom for å kompensere slik lønnsvekst, og vil arbeide sammen med bispedømmerådene for å finne gjennomførbare løsninger på slik fordeling og omfordeling.

Budsjettgruppe 2	2021	2020
Trosopplæring	336 666	327 879
Oslo og Nidaros domkirker	5 571	5 426
Diakoni, undervisn og kirkemusikk	151 995	148 028
Sum før satsing diakoni	494 232	481 333
Satsing diakoni -19 og -20 videreført	26 571	29 378
TOTALT	520 803	510 711
Ovf-tilskudd til fordeling bdr	15 500	
Sum budsjettgruppe 2	536 303	

Det er budsjettert med 536,3 mill. kroner som er i overenstemmelse med fordelingen fra Kirkemøtet. Ekstramidler til den diakonale satsingen i 2019 (14 mill. kroner) og 2020 (15 mill. kroner) er videreført med tillegg for pris- og lønnsvekst. Det arbeides videre for å styrke satsingen med ytterligere 5 mill. kroner i 2021.

Budsjettgruppe 3 - tilskudd til andre

Budsjettgruppen omfatter to grupper:

- Internasjonale og økumeniske organisasjoner
- Andre institusjoner og kirkelige formål

Kirkemøtet har vedtatt en ramme på inntil 44 mill. kroner.

Budsjettgruppe 3	2021	2020
Døvekirken	12 360	12 038
Kristent arbeid blant blinde	374	364
Institutt for kirke-, religions og livssynsforskning (KIFO)	7 244	7 055
Kirkelig ressursenter mot vold og seksuelle overgrep	4 435	4 320
Samisk bibeloversettelse (Bibelselskapet)	1 792	1 746
Kirkelig utdanningscenter Nord	6 528	6 358
Delsum andre institusjoner og kirkelige formål	32 733	31 880
Internasjonale og økumeniske organisasjoner	10 000	10 000
Sum budsjettgruppe 3	42 733	41 880

Tilskuddene til internasjonale og økumeniske organisasjoner gjelder Norges Kristne Råd, Det lutherske verdensforbund (LVF), Kirkenes Verdensråd (KV), Samarbeidsrådet for tro og livssyn (STL) og flere. Tilskuddet utgjorde i 2020 10 mill.

kroner, og er videreført med samme beløp for 2021. LVF og KV er de største tilskuddsmottakere.

Kirkerådet er i dialog med Kirkens SOS om å inngå en samarbeidsavtale. Forslag til avtale vil fremmes som en egen sak når utkast til avtale foreligger.

Satsinger og nye tiltak i budsjettet for 2021

Kirkerådet behandlet i sak KR 46/20 behov for satsinger i 2021. Disse innspillene er innarbeidet i budsjettet. De to satsingsområdene dåp og digital kirke har betydelige midler knyttet til arbeidet, bl.a. lønnskostnader og kjente prosjektmidler som allerede ligger innarbeidet i driftsbudsjettet, siden disse områdene har vært prioriterte områder i flere år. Under satsinger og nye tiltak fremkommer behovet for ytterligere resurser. Hele «satsingen» ligger altså ikke inne som nye tiltak i budsjettet for 2021. Den faktiske aktiviteten på områdene fremgår også av Årsplan for 2021. Av en ramme på 31 mill. kroner er 23 mill. kroner knyttet til ulike sider av Digital kirke (KR 46/20), mens 8 mill. kroner for det vesentlige gjelder de vedtatte fokusområdene.

De vedtatte fokusområdene er: 1. Rekruttering 2. Diakoni 3. Frivillighet 4. Kirken i det flerkulturelle samfunn 5. Gravferd.

Rekruttering blir avsluttet som prosjekt. Rapport fra prosjektet og forslag til rekrutteringsstrategi legges frem for Kirkerådet. Det er 2,5 årsverk i sekretariatet knyttet til arbeidet, fordelt på barn og unge (BUT), kommunikasjon og HR. Tiltakene i prosjektet er videreført i det ordinære driftsbudsjettet.

Tilskudd til diakoni har hatt en stor vekst de siste årene, 14 mill. kroner over statsbudsjettet for 2019, 15 mill. kroner i gevinstrealiserte effektiviseringsmidler i 2020, og vi jobber nå inn de siste 5 mill. kroner, slik at det samlet er en satsing på 34 mill. kroner på diakoni. Det meste går ut til stillinger og aktivitet i lokalkirken. Noe midler brukes sentralt for å understøtte innovasjon på diakonifeltet.

Frivillighet var sak til Kirkemøtet i april 2020. Pga utsatt Kirkemøte, har saken fått en alternativ behandling med høring til bispedømmene og endelig vedtak i Kirkerådet som også skal vedta handlingsplan (januar 2021). Av satsingsmidler i denne saken går 0,6 mill. kroner til et forskningsprosjekt på området.

Kirken i det flerkulturelle samfunn følges bl.a. opp gjennom Kirkemøtesaken april 2020 om Migrantmenigheter som også har fått en alternativ behandling. Denne saken har også vært på høring i bispedømmene og Kirkerådet får saken til behandling i januar 2021 med forslag til handlingsplan. 0,5 mill. kroner av satsingsmidlene vil gå til forskning.

Gravferd er et helt nytt fokusområde, hvor aktivitetene i 2021 vil handle mye om å få kartlagt ressursbruk og oppslutning, vurdering av innholdet i tilbudet, etablere kontaktnettverk på nasjonalt nivå med begravellesbyråenes forening og Virke som organiserer de fleste av disse, samt støtte regionale møteplasser med byråene. På denne bakgrunn vil behovet for tiltak og resurser til dette bli klarere. I dette budsjettet er det satt av 1 mill. kroner til et forskningsprosjekt på området.

I forslaget til budsjett for 2021 er det funnet rom for satsinger som beløper seg til 30 mill. kroner.

Satsinger 2021

<i>Kirkefag</i>	
Verktøy helhetlig menighetsplan	4 000
Frivillighetsforskning	600
Forskning kristne migranter	500
Dåpsmateriale - utvikle	400
Gudstjenestemateriell	1 000
Forskning på antisemittisme mv.	500
Kirkelig gravferd	1 000
TOTALT KIRKEFAG	7 000
<i>Kommunikasjon</i>	
Nettkirken	2 500
Skjer i kirken/kirken.no	6 500
Innholdsproduksjon	1 000
Digitalt design - oppgradering	500
Universell utforming	500
Nasjonal bildebank	700
Kirken.no/teknisk utstyr	550
Nye stillinger - halvårseffekt	750
TOTALT KOMMUNIKASJON	13 000
<i>Forvaltning</i>	
Kjernerdata - organisasjonskatalog	3 000
Utviklingsmiljø - Opplæringsstrategi	3 000
Utviklingsmiljø - Rådgivning digitaliseringsteam	4 000
TOTALT FORVALTNING	10 000
Samlet satsinger	31 000

Omtale av de største satsingsforslagene

Helhetlig menighetsplan: Formålet er å gi menighetene i Dnk digitale verktøy for å jobbe strategisk med utvikling av menighetens arbeid. Malen skal gjøre det mulig å erstatte eksisterende planer for trosopplæring, kirkemusikk og diakoni. Det vises til utfyllende informasjon i KR 57/20 *Mal for helhetlig menighetsplan*.

Kirken.no/Skjer i kirken: Kirkens nettsider, på både nasjonalt og lokalt nivå, skal invitere til kirkelige handlinger og aktiviteter. Den skal også skape nysgjerrighet og gi relevant informasjon om tro og kirkens arbeid. Gjennom nettsidene skal det være enkelt for medlemmer å melde seg til dåp, konfirmasjon, vielse og gravferd. Mange steder er det i dag utfordrende å finne god informasjon om det lokalkirkelige tilbudet. Derfor etablerer Kirkerådet nå en ny tjeneste som kalles «Skjer i kirken». Der skal folk enkelt kunne finne informasjon om kirkelige arrangementer i området man befinner seg. Tjenesten vil også gjøre informasjonen mer tilgjengelig i søkemotorer som for eksempel Google. Ved å gjøre informasjon om hva kirken tilbyr mer tilgjengelig, kan også deltakelsen øke og vi kan nå ut til nye målgrupper, se KR 62/20.

Kområdgivere: Ansatte i kommunikasjonsavdelingen skal primært drive med innholdsproduksjon på ulike kanaler. Den senere tiden har det blitt et stort behov for at ansatte går inn i teknologiutvikling knyttet til kommunikasjonsverktøy. Dersom avdelingen skal opprettholde kapasiteten på innholdsproduksjon må bemanningen styrkes med ett årsverk. Det er også økende krav til universell utforming, teksting, oversetting m.m. samt gjøre tilgjengelig billed databasen med kontroll på opphavsrettslige spørsmål og rettigheter, og samle egnede bilder. Hele dette arbeidet kommer lokalkirken til nytte ved at enkel og lovlig bruk av slikt materiale blir tilgjengelig for bruk lokalt.

Nettkirken: Kirkerådet virksomhetsoverdrar Nettkirken fra Sjømannskirken, med chattefunksjonaliteten og 0,9 årsverk fordelt på to personer. For å utvikle og utvide det digitale prestetilbudet foreslås å forsterke bemanningen med ett årsverk. I tillegg vil den tekniske løsningen som tjenesten leveres på oppgraderes og nyanskaffes i 2021, se KR 62/20.

Kjernerdata – organisasjonskatalog: Sømløs internkommunikasjon fordrer korrekt kontaktinformasjon til ansatte, og hvem som ivaretar ulike oppgaver i de mange enhetene. I dag finnes ikke et samlet register over ansatte, hvilken enhet de tilhører, eller hvilke roller de har. Det skaper merarbeid og gjør det vanskelig å kommunisere på en effektiv måte. En felles organisasjonskatalog over ansatte, enheter og roller vil gi bedre samhandling og informasjonsflyt på tvers av arbeidsgiverlinjer - også i krisesituasjoner. Lokale enheter vil kunne administrere sine ansatte i en slik organisasjonskatalog, se KR 62/20.

Utviklingsmiljø: For å kunne ivareta behovene på feltet er det nødvendig å etablere et proaktivt utviklingsmiljø. Kirken har allerede en styringsmodell for IKT-utvikling, som sørger for et delt eierskap, styring og medvirkning fra fellesråd, kirkeverger og andre lokalt ansatte. Utviklingsmiljøet skal styrke denne styringsmodellen gjennom å være et redskap og en motor i arbeidet. Et utviklingsmiljø skal sikre enhetlige arbeidsmåter og felles standarder i IKT-arbeidet, blant annet ved å støtte ulike produktteam. Et utviklingsmiljø vil også ha ansvar for å bistå ledelsen i det strategiske digitaliseringsarbeidet. Det innebærer bidrag i strategiske planprosesser og ivaretagelse av felles arkitekturprinsipper og god informasjonsstyring. IKT-løsninger får større verdi gjennom god opplæring. Det blir derfor lagt vekt på samordning og kvalitetssikring av opplæringen samt fokus på kompetanseheving gjennom kompetansenettverk, kurs og en e-læringsplattform, se KR 62/20.

Satsingsforslag - årsverk

I satsingene beskrevet ovenfor inngår det en økning på 5,8 årsverk. Lønnskostnadene er innarbeidet i beløpene. Bemanningsøkning som her foreslås er avgjørende for å kunne lykkes med satsingene.

Årsverk - satsinger/nye tiltak		
<i>Sentralkirkelige organer prefiks 110-130</i>		
Avdeling	Type stilling	Årsverk
Kommunikasjon	Nettkirken, økes til ca 2 årsverk (nå 0,9)	1
Kommunikasjon	Komm. rådgivere	1
Forvaltning	Utviklingsmiljø	3
TOTALT		5

BUDSJETT SENTRALKIRKELIGE ORGAN

Budsjett 110 rDnk

Kirkerådet prefiks 110	Budsjett år 2021	Budsjett år 2020
Mottatte tilskudd		
Andre inntekter	-3 000	-8 850
Sum driftsinntekter	-3 000	-8 850
Tilskudd mv	44 233	56 879
Lønn og godtgjørelser	221 471	278 346
Andre driftskostnader	148 784	121 935
Sum driftskostnader	414 488	457 160
Finansposter	-6 000	-15 000
Resultat 110	405 488	448 310
<i>Foreslått tildeling, jf fordelingstabell</i>	-402 596	
<i>Dekkes fra 120</i>	-2 892	
<i>Resultat etter disp</i>	0	

Rettssubjektskostnader, prefiks 110, omfatter midler til aktiviteter felles for alle enheter i Den norske kirke. Dette inkluderer drift av folkevalgte råd på nasjonalt nivå, klagenemd, kontrollutvalg etc.

Det er netto budsjettert med 405,5 mill. kroner. Dette er høyere enn foreslått tildeling på 402,6 og finansieres gjennom en inntektsoverføring på 2,9 mill. kroner fra prefiks 120 Kirkerådet, slik at årsbudsjettet blir i overensstemmelse med fordeling. Inntekter fra andre utgjør 3 mill. kroner og består i viderefakturering av tjenester til fellesrådene. Finansinntektene er forventet å utgjøre 6 mill. kroner, betydelig lavere sammenlignet med 2020. Reduksjonen forklares med reduksjon i rentenivået som følge av koronapandemien.

Råd og nemnder gjelder Samisk kirkeråd, Mellomkirkelig råd, Kirkemøtet, UKM, Kirkerådet og flere utvalg som sorterer under disse. I beløpet til Mellomkirkelig råd inngår 1,5 mill. kroner til religionsdialog.

	Lønn mv.	Drift	2021
<i>110 - spesifisert</i>			
Råd og nemder	1 727	10 018	11 745
Kommunikasjon		30 338	30 338
Fellessenheter	17 836	19 790	37 626
Forvaltning	12 014	6 585	18 599
System og dokumentasjon	9 067	46 015	55 082
Medlemsregister		12 575	12 575
Tilskudd		44 233	44 233
Delsum	40 644	169 554	210 198
Kirkevalg		23 463	23 463
Pensjon	180 828		180 828
Sum	221 472	193 017	414 489

Inntekt		-3 000
Finansinntekt		-6 000
Samlet		405 489

Siden 2020 har departementet innarbeidet midler til kirkevalg med en lik sum over hele valgperioden. Til og med 2019 ble tilskuddet til kirkevalg innarbeidet i tilskuddet hvert valgår. Kostnad kirkevalg er budsjettert med 23 mill. kroner i 2021.

Budsjettet for prefiks 110 rettssubjektskostnader. Samlet kostnadsnivå (lønn og drift) er lagt med et lavere kostnadsnivå til lønn og drift sammenlignet med 2020. Reduksjonen skyldes hovedsakelig lavere pensjonskostnad for 2021 sammenlignet med 2020, samt reduksjon i sentralt avsatte midler ifm. lønnsoppgjør 2021. Bakgrunnen for dette er at bispedømmerådene for 2021 har fått innarbeidet kostnadsdekning til lønns- og prisvekst gjennom fordelingen av statstilskuddet.

Linjen tilskudd omfatter budsjettgruppe 3. Fjorårets økte diakonisasning på 15 mill. kroner ble i budsjett 2020 lagt på prefiks 110 i påvente av fordeling ut til bispedømmene. Reduksjonen som fremkommer under tilskudd fra 2020 til 2021 er således bare en teknisk, ikke-reell reduksjon, da disse nå inngår i bispedømmerådernes tilskuddsramme til diakoni.

TILSKUDD	Økum.org	Kirkelige formål	Diakoni	SUM
2021	10 000	32 733		42 733
2020	10 000	31 879	15 000	56 879

En utfyllende spesifikasjon av sentrale kostnader på 110 følger i tabellen under:

Spesifikasjon 110-rettssubjektskostnader	
Utgiftskategori	2021
Råd og utvalg	10 245
Religionsdialog	1 500
	<i>11 745</i>
Kirkevalg	23 463
Pensjon	180 828
Rekruttering	2 400
Fellesenheter- arkiv og økonomi	
Eksterne regnskapstjenester	15 000
LPR - ny avtale, anskaffelsesprosess	2 000
Andre kostnader	20 626
Forvaltning:	
KA medlemskap	1 900
Kirkelig organisering	1 600
Systemtekniske:	
Medlemsregistre	12 575
SSB/NSD abo.	1 940

Kirkepartner, avtale	15 000
P 360-kostnader	8 450
Eierstyring IKT	1 650
IT-utstyr	1 922
Telefoni	3 878
Sikkerhetsutvalget	1 000
Kommunikasjon:	
Nasjonale kampanjer dåp-vigsel-påske	5 400
Kom. rådgivning	1 000
Tjenestekjøp Making W m.fl.	9 100
Tilskudd	42 733
Sum utvalgte budsjettposter	364 210

Pensjon

Avsatte midler til pensjonskostnader er i budsjettet satt til om lag 181 mill. kroner. Dette er over premieprognosen fra Statens Pensjonskasse på 154 mill. kroner eks. arbeidsgiveravgift, men samtidig lavere enn korrigert estimat for 2020 på 207 mill. kroner eks. arbeidsgiveravgift.

Den endelige premieprognosen oversendes fra SPK innen 1. mars neste år. Vi mener derfor det er fornuftig å innarbeide en sikkerhetsmargin i avsetningen til pensjon. Samtidig er det viktig å opprettholde en stabilitet og forutsigbarhet i avsetningene til pensjon.

Tabellen viser at pensjonskostnader har for Dnk hatt betydelige svingninger fra år til år.

	Første prognose	Korrigert estimat	Faktisk
År	2021	2020	2019
Ordinær premie	101,07	93,99	90,72
Adm. Premie	3,03	3,52	3,39
Endringspremie	35,85	71,78	77,45
Solvenspremie	14,2	37,99	81,58
Premie eks. aga.	154,15	207,28	253,14
Aga, 12%	18,5	24,87	30,38
Premie inkl. aga.	172,65	232,15	283,52

Budsjett 120 Kirkerådet

For prefiks 120 Kirkerådet er det budsjettet med netto kostnader på 105 mill. kroner, samt samlede overføringer til prefiks 110 rettssubjektskostnader og 130 Bispemøtet på til sammen 2,9 mill. kroner. Dette tilsvarer fordelt beløp på 107,9 mill. kroner.

Kirkerådet prefiks 120	Budsjett år 2021	Budsjett år 2020
Mottatte tilskudd		
Andre inntekter	-1 556	-15 474
Sum driftsinntekter	-1 556	-15 474
Tilskudd	10 678	26 754
Lønn og godtgjørelser	52 097	49 800
Andre driftskostnader	43 743	45 017
Sum driftskostnader	106 518	121 571
Resultat 120	104 962	106 097
Foreslått tildeling	-107 864	
Overføres til 110	2 892	
Overføres til 130	10	
Resultat etter disp.	0	

Budsjetterte inntekter i 2021 er forventet lavere sammenlignet med 2020. Dette skyldes blant annet som følge av bortfall av leieinntekter:

INNTEKTER	Leie	OVF	Annet	SUM
2021			1 556	1 556
2020	4 880	8 355	2 239	15 474

Budsjett 130 Bispemøtet

For bispemøtet er det budsjettert med 7,5 mill. kroner for 2021 og med en bemanning på 5 årsverk.

Bispemøtet prefiks 130	Budsjett år 2021	Budsjett år 2020
Mottatte tilskudd		
Andre inntekter	-100	-100
Sum driftsinntekter	-100	-100
Tilskudd		-
Lønn og godtgjørelser	4 232	3 618
Andre driftskostnader	3 353	3 772
Sum driftskostnader	7 585	7 390
Resultat 130	7 485	7 290
Foreslått tildeling	-7475	
Dekkes fra 120	-10	
Resultat etter disp.	0	

Årsverksendringer i Kirkerådet og Samisk kirkeråd

Ovenfor er det redegjort for behov for å styrke bemanningen i Kirkerådet inn mot satsingsområdene. Samtidig er det identifisert behov for flere nyansettelser i sekretariatet for å følge opp vedtak i kirkerådssaker, tilegne oss ny og nødvendig kompetanse, og for å få til en mer hensiktsmessig ressursbruk. Gjennom å redusere

konsulentbruk skapes det også rom for å ansette flere i egen organisasjon. Det er en pågående prosess å vurdere en hensiktsmessig tilpasning mellom in- og outsourcing.

Nye stillingsressurser

Samisk kirkeråd	kommunikasjonsrådgiver
Forvaltningsavdelingen	sikkerhetsansvarlig statistikkrådgiver opplæringsansvarlig prosjektleder Ovf (eng.) kirkelig organisering (eng.) IT-konsulent (tidl. tjenestekjøp) Produktansvarlig arkivløsning (tidl. tjenestekjøp)

Gjennom besparelser ved å samlokalisere Samisk kirkeråd med Nord-Hålogaland bispedømmeråd frigjøres det midler til å ansette en kommunikasjonsrådgiver i Samisk kirkeråd.

I forvaltningsavdelingen er det planlagt å ansette en sikkerhetsansvarlig for å trygge informasjonssikkerheten i rettssubjektet og fellesrådene. Med bakgrunn i vedtak i KR 55/20 vil det ansettes en ny rådgiver innen statistikk og analyse, utover dagens ene statistikkrådgiver. Videre er det delvis gjennomført og videre planlagt opprettelse av stillinger som finansieres gjennom redusert tjenestekjøp innen IKT. En opplæringsansvarlig er ansatt i 2020 for å utvikle kurs og opplæringsressurser, særlig på nett, for å redusere kostnader og miljøpåvirkning. Forvaltningsavdelingen har også engasjert ressurser inn for å følge opp stortingsmelding om Opplysningsvesenets fond (finansiert av Ovf) og arbeidet med kirkelig organisering.

Kirkebevaring, OVF og eiendomsforvaltning, midler til kirkelig organisering

I løpet av 2021 vil konturene av store nye arbeidsområder bli noe mer klart. Etter utskillelse av eiendom fra OVF vil kirken vil få et forvaltnings- og driftsansvar for eiendommer landet over. Et statlig kirkebevaringsprogram, som oppfølging av Stortingsmeldingen om OVF, er også under utvikling. Dette blir et program som vil behandle mange millioner årlig til restaurering og vedlikehold av kulturhistorisk viktige kirkebygg. Inntil departementet kommer med en uttegnert forvaltningsmodell for dette programmet, er det uklart hvor mye som må bygges opp i forhold til fagkompetanse, teknologi, og organisering. m.m. Begge disse områdene vil kunne utløse «pukkelkostnader» i oppstarten, og vil derfor også kunne kreve midler i 2021 for å få arbeidet i gang. For begge områder må organisasjonsform vurderes og kompetanse og kapasitet i forvaltningsenheten gjennomgås. I løpet av 2021 vil det også danne seg et klarere bilde av ny kirkelig organisering og behov for omstillingsmidler og kapasitet til å gjennomføre endringsprosesser, lederutvikling m.m.

LANGTIDSBUDDSJETT

I overenstemmelse med Kirkemøtets budsjettreglement fremlegges det langtidsbudsjett for 5-års-perioden 2021-2025.

I KR 68/19 er det lagt til grunn en forventning om en årlig inntektsvekst på 3 prosent i perioden 2020-2024, og tilsvarende 3 prosent pris- og lønnsvekst.

Regjeringen legger til grunn en årslønnsvekst på 1,7 prosent i 2020 og 2,2 prosent for 2021. Konsumprisindeksen (KPI) er forventet å øke til 3,5 prosent i 2021.

Forutsetningene i KR 68/19 om 3 prosent er videreført for alle poster i langtidsbudsjettet.

Det er budsjettert med finansinntekter og andre inntekter på et moderat nivå. Det er videre budsjettert med budsjetter i balanse.

Langtidsbudsjett

Den norske kirke	2021	2022	2023	2024	2025
Mottatte tilskudd	-2 304 753	-2 373 896	-2 445 112	-2 518 466	-2 594 020
Andre inntekter	-21 000	-21 630	-22 279	-22 947	-23 636
Sum driftsinntekter	-2 325 753	-2 395 526	-2 467 391	-2 541 413	-2 617 655
Tilskudd mv.	579 030	596 401	614 293	632 722	651 703
Lønn og godtgjørelser	1 408 063	1 450 305	1 493 814	1 538 628	1 584 787
Andre driftskostnader	344 660	355 000	365 650	376 619	387 918
Sum driftskostnader	2 331 753	2 401 706	2 473 757	2 547 969	2 624 409
Finansposter	-6 000	-6 180	-6 365	-6 556	-6 753
Årsresultat	0	0	0	0	0

EGENKAPITAL

Dnk ble gitt innskutt egenkapital på 100 mill. kroner ved virksomhetsoverdragelsen i 2017. I KR 62/16 ble det gjort vedtak om å søke en egenkapital på 20 prosent av omsetningen. Basert på 2021-tall tilsier dette et mål om 460 mill. kroner.

Egenkapitalen ved utgangen av 2019 utgjorde 311 mill. kroner (utg.2018: 224,7 mill. kroner), som betyr at 67 prosent av målet er oppnådd.

Det er ventet at driften i 2020 kan styrke egenkapitalen ved at enhetene i all hovedsak har rapportert om forventet mindreforbruk.

BUDSJETTBEHOV FOR 2022

For å opprettholde driften av Den norske kirke på dagens nivå, er det en forutsetning at rammetilskuddet videreføres og justeres for pris- og lønnsvekst i statsbudsjettet. Hvis pris- og lønnsveksten i 2022 beregnes til 3 prosent utgjør dette et behov for styrking i størrelse 70 mill. kroner

Kirkerådet har i forbindelse med statsbudsjett 2022 søkt departementet om et tilskudd på 80 mill. kroner for et digitalt løft i Dnk. Satsingen innebærer at det utvikles en felles IKT-plattform for grunnleggende arbeidsstøtte i kirken og tilhørende informasjonsplattform for digital medlemsdialog og publikumskontakt.

Gjennom disse midler søker man å oppnå:

- Det administrative skal effektiviseres og samordnes for å frigjøre ressurser til kirkens primære oppgaver.
- Den digitale kommunikasjonskompetansen i kirken lokalt, regionalt og nasjonalt løftes.
- Den digitale tilstedeværelsen for medlemmer og andre brukere av kirken økes.

FINANSPLASSERINGER

Dnk har to finansplasseringer:

- Alfred Berg pengemarkedsfond, og
- Fondsportefølje via rådgiver Grieg investor

I mars 2019 ble 153 mill. kroner plassert i en fondsportefølje via finansrådgiver Grieg Investor. Porteføljen består av 30 prosent aksjefond, 60 prosent obligasjonsfond og 10 prosent pengemarkedsfond. Denne plasseringen erstattet tidligere plasseringer i KLP pengemarked og Storebrand Likviditet. Ved utgangen av 2019 utgjorde markedsværdien kr 161,5 mill. kroner, og har november 2020 en markedsverdi på om lag 170 mill. kroner.

I våre regnskaper blir finansinvesteringene vurdert til laveste av anskaffelseskost og markedsverdi, og gevinster blir inntektsført bare i den grad de er realiserte. Vi har på denne bakgrunn valgt å kun budsjettere med renteinntekter i våre budsjetter.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Saken angir økonomiske rammer for 2021, med tilhørende administrative konsekvenser.